

AGSL ÖĞRENCİLERİNİN PİYANO DERSLERİNDEKİ BAŞARI DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Araş.Gör. Ilgım KILIÇ*

Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (AGSL) müzik alanları, öğrencilerin, mesleki müzik eğitiminde, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini ve özel müzik yeteneği gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını sağlamakla birlikte, araştırmacı, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini amaçlamaktadır (MEB). Bu amaçlar doğrultusunda söz konusu liselerde alınan müzik eğitimi, müzik alanı ile ilgili yüksek öğretim programlarında alınacak olan *alan dersleri* için vazgeçilemez bir temel oluşturmaktadır.

AGSL’nde alınan tüm derslerde olduğu gibi, bireysel çalgı derslerinden biri olan piyano derslerinde de öğrencilerin gösterdikleri başarı durumunun lisans eğitimi düzeyine de yansması kaçınılmazdır. Bu durum, lise döneminde alınan piyano eğitiminin önemini ortaya koymaktadır. Bundan dolayı, öğrencilerin lise döneminde piyano derslerindeki başarı ya da başarısızlık durumunun, yüksek öğretim dönemine olumlu ya da olumsuz olarak yansması beklenecektir.

Öğrencinin başarılı ya da başarısız olmasının nedenleri, kuşkusuz çok yönlü ve çok değişkenli olarak düşünülmesi gereken, önemli bir sorundur. Bu durum, öğrencinin kendisinin dışındaki nesnel koşullardan gelebileceği gibi, kendi yapısında var olabilecek psikolojik nedenlerden de kaynaklanabilir. Öznel ve nesnel koşulların birbirleriyle olan karşılıklı etkileşimi, başarı ve başarısızlığın temel belirleyicisi olmaktadır (Topses, 2004).

Bu doğrultuda, piyano eğitiminin öğrencinin ilgisine yönelik olması, öğrencinin haftalık ve günlük çalışma planları yapması, piyano derslerine ve sınavlarına hazırlıklı gelmesi, piyano çalışma sırasında zamanını verimli kullanabilmesi, derste öğrendiklerini uygulayabilmesi ve anlayamadığı konularda ders öğretmenine soru yöneltebilmesi, piyano derslerine devam durumu gibi *öğrencinin çalışma alışkanlıkları* olan **öznel koşulların** yanında; okulda piyano derslerinin işlenmesi ve öğrencilerin piyano dersine hazırlık yapabilmesi için okulun fiziki durumu, piyanoların sayısı ve kullanışlılık durumu, ders sürelerinin ve piyano dersi öğretmenlerinin sayı olarak yeterliliğinin öğrencinin piyano derslerindeki bilişsel ve devinışsel bilgilerinin oluşmasında, temellenmesinde ve ilerlemesinde hem doğrudan hem de dolaylı olarak etkisinin olacağı düşünülerek **nesnel koşullar** da göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu doğrultuda bu araştırmanın amacı; AGSL öğrencilerinin piyano derslerindeki başarı durumlarını etkileyebilecek öznel ve nesnel koşulların ortaya konmasıyla birlikte, başarısızlık nedenlerinin tespit edilmesi ve varılan sonuçlar ışığında sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirilmesidir.

---

* Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi

YÖNTEM

Araştırmada, betimsel yöntem kullanılarak durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini ülkemizde eğitim-öğretim yapmakta olan AGSL son sınıfını okutan piyano öğretmenleri, örneklemini ise Ankara, Eskişehir, Konya, Aksaray, Adıyaman, Denizli, Isparta, Malatya, Samsun, Zonguldak, Mersin, Adana Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri'nin son sınıfını okutan piyano öğretmenleri oluşturmuştur. Araştırmada; 2005-2006 eğitim-öğretim yılında son sınıf öğrencilerinin başarı durumları, lise eğitim-öğretim yılları boyunca piyano derslerinin bireysel ders olarak yapılmasının da etkisiyle; ders öğretmenleri tarafından daha yakından tanınacakları ve mezun olmalarını takiben yüksek öğretim kurumlarının ilgili bölümlerinde öğrenim görecekleri düşünülerek piyano ders öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Araştırmada gerekli olan veriler literatür taraması ve lise son sınıftaki öğrencilerin piyano derslerine giren öğretmenlere uygulanan anket yoluyla elde edilmiştir. Uygulanan anket, Topsis (2004)'in ifade ettiği; *öğrencilerin başarı ve başarısızlığında temel belirleyici olan öznel ve nesnel koşullardan yararlanılarak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir*. Uygulanan anket sonucunda, AGSL öğrencilerinin piyano derslerindeki başarı durumları belirlenmiş, başarı ve başarısızlıklarının nedenleri ortaya konmuştur. Anket yoluyla ulaşılan veriler SPSS programı kullanılarak istatistiksel işlemlere tabi tutularak analiz edilmiş ve frekans (f) dağılımları, yüzdelik değerleri (%) hesaplanmış ve Pearson korelasyonundan (r) yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular yorumlanarak, sonuçlara ulaşılmış ve bu sonuçlar doğrultusunda öğrencilerin piyano derslerinde başarılı olabilmelerine; ayrıca, başarılı olanların ise başarılarını sürdürebilmelerine yönelik öneriler geliştirilerek betimlenmiştir.

BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, örneklem grubunu oluşturan piyano öğretmenlerine uygulanan anket sonucunda elde edilen bulgular tablolar oluşturularak yorumlanmaya çalışılmıştır.

Tablo 1. Örneklem Grubunu Oluşturan AGSL Liselerinde Piyano Dersine Giren Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri

		f	%
Mezun Olunan Üniversite	Gazi Üniversitesi	23	29,1
	İnönü Üniversitesi	11	13,9
	Uludağ Üniversitesi	8	10,1

	Marmara Üniversitesi	7	8,9
	Dokuz Eylül Üniversitesi	6	7,6
	Selçuk Üniversitesi	5	6,3
	Süleyman Demirel Üniversitesi	5	6,3
	Niğde Üniversitesi	4	5,1
	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	3	3,8
	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	2	2,5
	Karadeniz Teknik Üniversitesi	1	1,3
	Pamukkale Üniversitesi	1	1,3
	Cumhuriyet Üniversitesi	1	1,3
	Atatürk Üniversitesi	1	1,3
	Erciyes Üniversitesi	1	1,3
Mezun Olunan Fakülte	Eğitim Fakültesi	78	98,7
	Güzel Sanatlar Fakültesi	1	1,3
Görev Yapılan İl	Ankara	11	13,9
	Kırıkkale	8	10,1
	İstanbul	7	8,9
	Malatya	7	8,9
	Denizli	7	8,9
	Zonguldak	7	8,9

	Mersin	6	7,6
	Konya	5	6,3
	Eskişehir	5	6,3
	Adana	4	5,1
	Samsun	4	5,1
	Isparta	4	5,1
	Aksaray	2	2,5
	Adıyaman	2	2,5
Mesleki Hizmet Süreleri	6-10 yıl	39	49,4
	1-5 yıl	23	29,1
	11-15 yıl	9	11,4
	16-20 yıl	4	5,1
	21 yıldan fazla	4	5,1
Piyano Derslerine Girdikleri Lise Son Sınıftaki Öğrenci Sayısı	1-5 öğrenci	68	86,1
	6-10 öğrenci	10	12,7
	11-15 öğrenci	1	1,3
TOPLAM		79	100

Tablo 1’de araştırma örneğine giren ve anket uygulanan 79 öğretmenin 23 (%29,1)’ü Gazi Üniversitesi’nden, 11(%13,9)’i İnönü Üniversitesi’nden, 8 (%10,1)’i Uludağ Üniversitesi’nden, 7 (%8,9)’si Marmara Üniversitesi’nden, 6 (%7,6)’sının Dokuz Eylül Üniversitesi’nden mezun olduğu; bu öğretmenlerin 78(%98,7)’inin Eğitim Fakültesi, 1(%1,3)’inin ise Güzel Sanatlar Fakültesi mezunu olduğu; 11(%13,9)’inin Ankara’da, 8(%10,1)’inin Kırıkkale, 7(%8,9)’sinin İstanbul, Malatya, Denizli ve Zonguldak; 6(%7,6)’sının Mersin, 5(%6,3)’inin Konya ve Eskişehir, 4(%5,1)’ünün Adana, Samsun ve Isparta;

2(%2,5)'sinin ise Aksaray ve Adıyaman illerinde görev yaptıkları, öğretmenlerin meslekteki hizmet sürelerinin 39 (%49,4)'unun 6-10 yıl, 23 (%29,1)'ünün ise 1-5 yıl arasında olduğu; piyano derslerine girdikleri lise son sınıftaki öğrenci sayılarının ise 68 (%86,1) öğretmenin 1-5 öğrenci, 10 (%12,7) öğretmenin ise, 6-10 öğrenci arasında olduğu görülmektedir.

Buna göre; araştırmanın örneklem grubundaki öğretmenlerin çoğunlukla Gazi Üniversitesi ve Eğitim Fakültesi mezunu olduğu; Ankara ilinde görev yaptıkları, görev yaptıkları süreç içerisinde tecrübe kazanmış oldukları ve lise son sınıftaki öğrenci sayılarının 1-5 arasında değiştiği anlaşılmaktadır.

Tablo 2. Örneklem Grubunu Oluşturan AGSL Liselerinde Piyano Dersine Giren Öğretmenlerin Öğrencilerin Öznel Tutumlarına Yönelik Görüşleri

Öznel Tutumlar	Hayır (1)		Evet (2)		Tamamen Olumsuz Etkiliyor (1)		Olumsuz Etkiliyor (2)		Etkilemiyor (3)		Olumlu Etkiliyor (4)		Tamamen Olumlu Etkiliyor (5)	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Öğrencim, haftalık ve günlük piyano çalışma planları yaparak uygulamaktadır.	154	55,0	126	44,0	50	17,9	90	32,1	21	7,5	59	21,1	60	21,4
2. Piyano, öğrencimin ilgisine yönelik bir çalgıdır.	146	52,1	134	47,9	50	17,9	77	27,5	28	10,0	63	22,5	62	22,1
3. Öğrencim piyano derslerine, gerekli ön hazırlığı yaparak hazırlanmaktadır.	145	51,8	135	48,2	59	21,1	73	26,1	11	3,9	71	25,4	66	23,6
4. Öğrencim piyano sınavlarına gerekli ön hazırlığı yaparak hazırlanmaktadır.	87	31,1	193	68,9	44	15,7	41	14,6	17	6,1	105	37,5	73	26,1
5. Öğrencim piyano çalışırken zamanını verimli kullanabilmektedir.	149	53,2	131	46,8	46	16,4	88	31,4	12	4,3	80	28,6	54	19,3
6. Öğrencim piyano dersinde zorlandığı konuları rahatlıkla sorabilmektedir.	37	13,2	243	86,8	17	6,1	26	9,3	21	7,5	128	45,7	88	31,4

7. Öğrencim piyano derslerinde daha önce öğrendiklerini hatırlayabilmektedir.	7 5	2 6, 8	2 0 5	7 3, 2	2 3	8,2	44	15, 7	24	8,6	118	42, 1	71	25,4
8. Öğrencim piyano derslerini aksatmadan devam ettirmektedir.	1 3 1	4 6, 8	1 4 9	5 3, 2	4 5	16,1	81	28, 9	22	7,9	63	22, 5	69	24,6
9. Öğrencim piyano derslerinde, bilgisini arttırmak ve yeteneğini geliştirmek için isteklidir.	1 3 8	4 9, 3	1 4 2	5 0, 7	4 2	15,0	84	30, 0	24	8,6	57	20, 4	73	26,1
10. Öğrencim boş zamanlarını bilinçli bir şekilde değerlendirmektedir.	1 5 2	5 4, 3	1 2 7	4 5, 4	5 1	18,2	95	33, 9	14	5,0	66	23, 6	54	19,3

Tablo 2’de yer alan piyano ders öğretmenlerinin derslerine girdikleri son sınıf öğrencilerinin öznel koşullar olan piyano dersine karşı tutum ve çalışma alışkanlıklarına yönelik olan görüşleri incelendiğinde, öğrencilerinin çoğunlukla haftalık ve günlük çalışma planları yaparak *uygulamadıkları* (%55,0), piyanonun öğrencilerin ilgisine yönelik bir çalgı *olmadığı* (%52,1), öğrencilerin derslere gerekli ön hazırlığı yaparak *gelmedikleri* (%51,8), piyano çalışırken zamanı verimli *kullanmadıkları* (%53,2) ve boş zamanlarını bilinçli bir şekilde *değerlendirmedikleri* (%54,3) görülmektedir. Öğretmenlerin görüşlerine göre bu durumun da öğrencilerinin başarısına olumsuz yönde etkisi olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan; öğrencilerin piyano sınavlarına gerekli ön hazırlığı yaparak geldikleri (%68,9), piyano derslerinde zorlandıkları konuları rahatlıkla ders öğretmenine sordukları (%86,8), derslerde daha önce öğrendiklerini hatırladıkları (%73,2), derslere düzenli bir şekilde devam ettikleri (%53,2), piyano derslerinde bilgilerini arttırmak ve yeteneklerini geliştirmek için istekli oldukları (%50,7) anlaşılmaktadır. Bu durumun, öğrencilerin başarısına olumlu yönde etki edebileceği söylenebilir.

Bu görüşler, AGSL piyano derslerinde ders hedeflerinin amacına ulaşabilmesi, öğrencilerin yüksek öğretime temel davranışların kazanılmış olarak girebilmeleri ve öğrencilerin başarılarının olumlu yönde gelişebilmesi, öğrenciye bağlı olan öznel koşulların olumlu yönde sağlanabilmesi ve yüksek olmasına bağlı olacağını düşündürmektedir.

Tablo 3. Örneklem Grubunu Oluşturan AGSL Liselerinde Piyano Dersine Giren Öğretmenlerin Öğrencilerin Nesnel Tutumlarına Yönelik Görüşleri

Nesnel Tutumlar	Hayır (1)		Evet (2)		Tamamen Olumsuz Etkiliyor (1)		Olumsuz Etkiliyor (2)		Etkilemiyor (3)		Olumlu Etkiliyor (4)		Tamamen Olumlu Etkiliyor (5)	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1. Okul yönetimindekiler ve öğretmenler, öğrencimin velisiyle düzenli olarak görüşmeler yapmaktadır.	103	36,8	17	6,3	11	3,9	50	17,9	98	35,0	88	31,4	33	11,8
2. Okulda piyano derslerine giren öğretmen sayısı yeterlidir.	140	50,0	140	50,0	13	4,6	80	28,6	89	31,8	61	21,8	37	13,2
3. Okuldaki piyano çalışma ortamı uygundur.	118	42,1	162	57,9	29	10,4	61	21,8	72	25,7	87	31,1	31	11,1
4. Okuldaki piyano sayısı öğrencimin çalışması için yeterlidir.	129	46,1	151	53,9	27	9,6	59	21,1	89	31,8	73	26,1	32	11,4
5. Okulda bulunan piyanoların kullanılabilirlik durumu (akort, mekanik sağlamlılık) öğrencimin çalışması için uygundur.	155	55,4	124	44,6	38	13,6	76	27,1	64	22,9	63	22,5	39	13,9
6. Öğrencimin fiziksel yapısı, piyano çalgısı için uygundur.	26	9,3	254	90,7	2	0,7	22	7,9	84	30,0	104	37,1	67	23,9
7. Okulda piyano dersleri bireysel olarak yapılmaktadır.	44	15,7	236	84,3	6	2,1	36	12,9	57	20,4	92	32,9	88	31,4
8. Derslerde öğrencime düşen süre yeterlidir.	74	26,4	206	73,6	13	4,6	56	20,0	68	24,3	77	27,5	66	23,6

Tablo 3’de yer alan piyano ders öğretmenlerinin derslerine girdikleri son sınıf öğrencilerinin kendilerinden kaynaklanmayan, çevre ve okul şartlarından kaynaklanan nesnel koşullara yönelik olan görüşleri incelendiğinde; okulda bulunan piyanoların kullanılabilirlik durumunun öğrencilerin çalışmasına uygun

olmadığı (%55,4) görülmektedir. Öğretmenlerin görüşlerine göre bu durumun da öğrencilerinin başarısına olumsuz yönde etkisinin olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan; okul yönetimindekilerin ve öğretmenlerin öğrencinin velisiyle düzenli görüşmeler yaptıkları (%63,2), okuldaki piyano çalışma ortamının uygun olduğu (%57,9), okuldaki piyano sayısının yeterli olduğu (%53,9), öğrencinin fiziksel yapısının piyano çalgısı için uygun olduğu (%90,7), piyano derslerinin bireysel olarak yapıldığı (%84,3) ve derslerde öğrenciye düşen sürenin yeterli olduğu (%73,6) anlaşılmaktadır. Bu durumun ise; öğrencilerin başarısına olumlu yönde etkisinin olduğu söylenebilir.

Bu görüşlerden hareket ile, AGSL'nin fiziki durumlarının iyileştirilmesi, öğretmen sayısının artırılması, piyanoların düzenli bir biçimde bakım ve onarımının yapılmasıyla öğrencilerin ders başarıları olumlu yönde etkileneceği gibi, bu nesnel şartlar sağlandığında mevcut durumdaki öğrenci başarılarının da artması için katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

Tablo 4. Öznel Koşulların Başarıya Etkisinin Değerlendirilmesi

	N	r	p	r ²	Anlam
Öğrencinin haftalık ve günlük piyano çalışma planları yaparak uygulama durumu	280	0,851	0,000	0,724	*
Öğrencinin haftalık ve günlük piyano çalışma planları yaparak uygulama durumunun başarıya olan etkisi					
	N	r	p	r ²	Anlam
Piyanonun öğrencinin ilgisine yönelik bir çalgı olup olmaması	280	0,850	0,000	0,722	*
Piyanonun öğrencinin ilgisine yönelik bir çalgı olup olmamasının başarıya olan etkisi					
	N	r	p	r ²	Anlam
Öğrencinin piyano derslerine gerekli ön hazırlığı yaparak hazırlanma durumu	280	0,873	0,000	0,762	*
Öğrencinin piyano derslerine gerekli ön hazırlığı yaparak hazırlanma durumunun başarıya olan etkisi					
	N	r	p	r ²	Anlam
Öğrencinin piyano sınavlarına gerekli ön hazırlığı yaparak hazırlanma durumu	280	0,856	0,000	0,732	*

Öğrencinin piyano sınavlarına gerekli ön hazırlığı yaparak hazırlanma durumunun başarıya olan etkisi					
	N	r	p	r²	Anlam
Öğrencinin piyano çalışırken zamanı verimli kullanabilme durumu	280	0,846	0,000	0,715	*
Öğrencinin piyano çalışırken zamanı verimli kullanabilme durumunun başarıya olan etkisi					
	N	r	p	r²	Anlam
Öğrencinin piyano derslerinde zorlandığı konuları rahatlıkla sorabilme durumu	280	0,736	0,000	0,541	*
Öğrencinin piyano derslerinde zorlandığı konuları rahatlıkla sorabilme durumunun başarıya olan etkisi					
	N	r	p	r²	Anlam
Öğrencinin piyano derslerinde daha önce öğrendiklerini hatırlayabilme durumu	280	0,766	0,000	0,586	*
Öğrencinin piyano derslerinde daha önce öğrendiklerini hatırlayabilme durumunun başarıya olan etkisi					
	N	r	p	r²	Anlam
Öğrencinin piyano derslerine devam etme durumu	280	0,848	0,000	0,719	*
Öğrencinin piyano derslerine devam etme durumunun başarıya olan etkisi					
	N	r	p	r²	Anlam
Öğrencinin piyano derslerinde bilgisini arttırmak ve yeteneğini geliştirmek için istekli olma durumu	280	0,827	0,000	0,683	*
Öğrencinin piyano derslerinde bilgisini arttırmak ve yeteneğini geliştirmek için istekli olma durumunun başarıya olan etkisi					
	N	r	p	r²	Anlam
Öğrencinin boş zamanlarını bilinçli bir şekilde değerlendirme durumu	280	0,850	0,000	0,722	*
Öğrencinin boş zamanlarını bilinçli bir şekilde değerlendirme					

durumunun başarıya olan etkisi					
--------------------------------	--	--	--	--	--

$p \leq 0,05$ (*) işareti ilişkinin anlamlı olduğunu gösterir.

Tablo 4 incelendiğinde, öğrencinin haftalık ve günlük piyano çalışma planları yaparak uygulaması, piyanonun öğrencinin ilgisine yönelik bir çalgı olması, öğrencinin piyano derslerine ve sınavlarına gerekli ön hazırlığı yaparak gelmesi, piyano çalışırken zamanını verimli kullanması, derslerde zorlandığı konuları rahatlıkla ders öğretmenine sorması, piyano derslerinde daha önce öğrendiklerini

hatırlayabilmesi, derslere düzenli devam etmesi, piyano derslerinde bilgisini arttırmak ve yeteneğini geliştirmek için istekli olması ve boş zamanlarını bilinçli bir şekilde değerlendirmesi ile bu durumların başarıyı etkilemesi arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Buna göre öznel koşullar olarak belirtilen öğrencinin çalışma planları yaparak uygulaması (determinasyon katsayısı ($r^2=0,724$) dikkate alındığında %72), piyanonun öğrencinin ilgisine yönelik olması (determinasyon katsayısı ($r^2=0,722$) dikkate alındığında %72), derslere ve sınavlara ön hazırlık yaparak gelinmesi (determinasyon katsayısı ($r^2=0,762$) dikkate alındığında %76), zamanın verimli kullanılması (determinasyon katsayısı ($r^2=0,715$) dikkate alındığında %71), derslerde zorlanılan konuların ders öğretmenine sorulması (determinasyon katsayısı ($r^2=0,541$) dikkate alındığında %54), daha önce öğrenilenlerin hatırlanması (determinasyon katsayısı ($r^2=0,586$) dikkate alındığında %58), derslere düzenli devam edilmesi (determinasyon katsayısı ($r^2=0,719$) dikkate alındığında %72), piyano derslerinde bilginin artırılması ve yeteneğin geliştirilmesi için istekli olunması (determinasyon katsayısı ($r^2=0,683$) dikkate alındığında %69) ve boş zamanların bilinçli şekilde değerlendirilmesi (determinasyon katsayısı ($r^2=0,722$) dikkate alındığında %72) artıkça başarının da artacağı söylenebilir.

Tablo 5.a. Nesnel Koşulların Başarıya Etkisinin Değerlendirilmesi

	N	r	p	r^2	Anlam
Okul yönetimindekilerin ve öğretmenlerin, öğrencinin velisiyle düzenli olarak görüşme durumu	280	0,667	0,000	0,444	*
Okul yönetimindekilerin ve öğretmenlerin, öğrencinin velisiyle düzenli olarak görüşme durumunun öğrencinin başarısına olan etkisi					
	N	r	p	r^2	Anlam
Öğrencinin fiziksel yapısının piyano çalgısı için uygunluk durumu	280	0,468	0,000	0,219	*

Öğrencinin fiziksel yapısının piyano çalgısı için uygunluğunun öğrencinin başarısına olan etkisi					
--	--	--	--	--	--

$p \leq 0,05$ (*) işareti ilişkinin anlamlı olduğunu gösterir.

Tablo 5.a. incelendiğinde, okul yönetimdekilerin ve öğretmenlerin, öğrencinin velisiyle düzenli olarak görüşmesi ve öğrencinin fiziksel yapısının piyano çalgısı için uygun olması ile bu durumun başarıyı etkilemesi arasında orta düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Buna göre, okul yönetimdekilerin ve öğretmenlerin, öğrencinin velisiyle düzenli olarak görüşmesi (determinasyon katsayısı ($r^2=0,444$) dikkate alındığında %44) ve öğrencinin fiziksel yapısının piyano çalgısı için uygunluk durumu (determinasyon katsayısı ($r^2=0,219$) dikkate alındığında %21) arttıkça başarının da artacağı söylenebilir.

Tablo 5.b. Nesnel Koşulların Başarıya Etkisinin Değerlendirilmesi

	N	r	p	r^2	Anlam
Okuldaki piyano çalışma ortamının uygunluk durumu	280	0,776	0,000	0,586	*
Okuldaki piyano çalışma ortamının uygunluğunun öğrencinin başarısına olan etkisi					
	N	r	p	r^2	Anlam
Okulda piyano derslerine giren öğretmen sayısının yeterliliği	280	0,744	0,000	0,553	*
Okulda piyano derslerine giren öğretmen sayısının yeterliliğinin öğrencinin başarısına olan etkisi					
	N	r	p	r^2	Anlam
Okuldaki piyano sayısının öğrencinin çalışması için yeterlilik durumu	280	0,734	0,000	0,538	*
Okuldaki piyano sayısının öğrencinin çalışması için yeterlilik durumunun öğrencinin başarısına olan etkisi					
	N	r	p	r^2	Anlam
Okulda bulunan piyanoların kullanılabilirlik durumunun (akort, mekanik sağlamlılık) öğrencinin çalışmasına uygunluğu	280	0,777	0,000	0,603	*
Okulda bulunan piyanoların kullanılabilirlik durumunun öğrencinin					

başarısına olan etkisi					
	N	r	p	r ²	Anlam
Okulda piyano derslerinin bireysel olarak yapılma durumu	280	0,707	0,000	0,499	*
Okulda piyano derslerinin bireysel olarak yapılma durumunun öğrencinin başarısına olan etkisi					
	N	r	p	r ²	Anlam
Derslerde öğrenciye düşen sürenin yeterlilik durumu	280	0,731	0,000	0,534	*
Derslerde öğrenciye düşen sürenin yeterlilik durumunun öğrencinin başarısına olan etkisi					

$p \leq 0,05$ (*) işareti ilişkinin anlamlı olduğunu gösterir.

Tablo 5.b. incelendiğinde, okuldaki piyano çalışma ortamının uygunluğu (determinasyon katsayısı ($r^2=0,586$) dikkate alındığında %59), okulda piyano derslerine giren öğretmen sayısının yeterliliği (determinasyon katsayısı ($r^2=0,553$) dikkate alındığında %55), okuldaki piyano sayısının öğrencinin çalışması için yeterliliği (determinasyon katsayısı ($r^2=0,538$) dikkate alındığında %53), okulda bulunan piyanoların kullanışlılık durumunun (akort, mekanik sağlamlılık gibi) (determinasyon katsayısı ($r^2=0,603$) dikkate alındığında %60) uygunluğu, okulda piyano derslerinin bireysel olarak yapılması (determinasyon katsayısı ($r^2=0,499$) dikkate alındığında %50) ve derslerde öğrenciye düşen sürenin yeterliliği (determinasyon katsayısı ($r^2=0,534$) dikkate alındığında %53) ile bu durumların başarıyı etkilemesi arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Buna göre, okuldaki piyano çalışma ortamının uygunluğu, okulda piyano derslerine giren öğretmen sayısı, okuldaki piyano sayısı, okulda bulunan piyanoların kullanışlılık durumunun düzelmesi, piyano derslerinin bireysel olarak yapılması ve derslerde öğrenciye düşen süre arttıkça başarının da artacağı söylenebilir.

SONUÇLAR

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda şu sonuçlara ulaşılmıştır:

AGSL müzik alanı son sınıfında okuyan öğrencilerin, başarılarını etkileyebilecek **özel koşullardan**; piyano sınavları için gerekli ön hazırlığı yapma, piyano derslerinde zorlandıkları konuları ders öğretmenine sorma, piyano derslerinde daha önce öğrendiklerini hatırlama, derslere düzenli bir şekilde devam etme ve piyano derslerinde bilgilerini arttırıp yeteneklerini geliştirmeye karşı istekli olma konularında olumlu bir yaklaşım sergiledikleri,

AGSL müzik alanı son sınıfında okuyan öğrencilerin, başarılarını etkileyebilecek **özel koşullardan**; haftalık ve günlük piyano çalışma planları yaparak uygulama, piyanoya ilgi duyma, piyano dersleri için gerekli ön hazırlığı yapma, piyano çalışırken zamanı verimli kullanma ve boş zamanlarını bilinçli şekilde değerlendirme konularında olumsuz yaklaşım sergiledikleri,

AGSL müzik alanı son sınıfında okuyan öğrencilerin, velileri ile düzenli olarak görüşmeler yapılması, okuldaki piyano çalışma ortamının öğrenciler açısından uygun olması ve piyano sayısının yeterliliği, öğrencilerin fiziksel yapısının piyano çalgısı için uygunluğu ve derslerde öğrenciye düşen sürenin yeterliliği gibi **nesnel koşulların** öğrenciler üzerinde olumlu yönde etkisinin olduğu,

AGSL müzik alanı son sınıf piyano dersine giren öğretmenlerin sayılarının yeterliliğinin, okullara göre çeşitlilik gösterdiği ve okulun mevcut durumuna göre piyano öğretmenine ihtiyaç duyulduğu,

Okullarda bulunan piyanoların kullanılabilirlik durumunun öğrencinin çalışmasına uygun olmaması **nesnel koşulunun** öğrenciler üzerinde olumsuz yönde etkisinin olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Ayrıca, araştırmada elde edilen bu sonuçlarla birlikte, nesnel ve özel koşulların öğrencilerin başarılarına etkisi yönündeki sonuçlar ise şunlardır:

Öğrencinin kendi yapısından kaynaklanabilecek özel koşulların durumu olumlu yönde arttıkça, öğrencinin başarısının da artabileceği,

Öğrencinin kendisinin dışındaki nesnel koşulların durumları iyileştirildikçe (okuldaki piyano ve öğretmen sayılarının yeterliliği, piyanoların kullanılabilirlik durumu, çalışma ortamı gibi) öğrenci başarısının da artabileceği sonuçlarına ulaşılmıştır.

ÖNERİLER

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda AGSL piyano eğitimindeki başarıyı arttırmaya yönelik olarak geliştirilen öneriler şunlardır:

Öğrenciler piyano çalışma, piyano derslerine hazırlık yapma ve çalışırken zamanlarını verimli bir biçimde kullanma konusunda bilinçlendirilmeli, ders öğretmenleri tarafından öğrencinin eksikleri belirlenerek bu eksik ve yanlış davranışlarına yönelik uyarılmalı, nasıl çalışacakları konusunda yönlendirilmeli ve motive edilmelidirler.

İhtiyaç duyulan AGSL’nde piyano öğretmen sayısı arttırılmalıdır.

AGSL’nde bulunan piyanoların bakım ve onarımı düzenli olarak yapılmalı, dolayısıyla öğrencilerin çalışması için uygun ortam sağlanmalıdır.

Örnekleme grubunda yer alan AGSL'ndeki piyano dersine giren öğretmenlerin derslerine girdikleri son sınıf öğrencilerinin başarı durumlarının artırılmasına yönelik önerileri:

Öğretmenler; alan çalgıları piyano olmadığı halde, ilgili alandaki öğretmen yetersizliğinden dolayı piyano derslerini yürütmek durumunda kalmaktadır. Bu durum gerek öğrencinin başarısı, gerekse öğretmenin yeterliliği konusunda sorun yaşatmaktadır. AGSL'ne öğretmen alımında ihtiyaç duyulan alanların belirlenmesi ve öğretmenlerin alanları göz önünde tutularak alınması gerekmektedir.

Piyano derslerinin bireysel olarak yapılması gerekmektedir. Öğretmen sayısının yetersizliği piyano derslerinin birden fazla öğrenci ile yürütülmesini zorunlu kılmaktadır. Bu durum hem piyano derslerine giren öğretmenleri, hem de öğrencileri zaman açısından sıkıntıya sokmakta, öğrencilerin başarılarını olumsuz yönde etkilemektedir. Bundan dolayı; AGSL'ndeki alanlar da gözetilerek öğretmen sayısı artırılmalıdır.

Öğrencilerin başarılarının artırılabilmesi için uygulanabilecek yöntem, teknik ve yaklaşımlar, ders öğretmenlerine hizmet içi eğitim kursları gibi yollarla kazandırılmalıdır.

Özellikle son sınıftaki öğrencilerin Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) kaygıları ders başarısını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu durumun önüne geçilmesine ya da en azından azaltılmasına yönelik okullarda uzman kişiler tarafından etkinlikler düzenlenmelidir.

Öğrenciler AGSL'nin sınavlarına girmek için başvurduklarında, onlara AGSL'nin mesleki müzik eğitimine yönelik olduğu, derslerin işlenişi ve özellikle çalgı eğitimi hakkında tanıtım günleri düzenlenerek, kendilerini bekleyen geleceğe karşı hazırlanmaları için yardımcı olunmalıdır. Böylece başarılarını olumsuz yönde etkileyebilecek uyum sorunlarının bir ölçüde önüne geçilmiş olacaktır.

AGSL'nde eğitim ve öğretim sürecinin daha sağlıklı ve işler hale getirilebilmesi açısından bu kurumların fiziki şartları ivedilikle düzeltilmeli ve geliştirilmelidir.

KAYNAKLAR

MEB, AGSL Yönetmeliği, Madde 6,

http://ogm.meb.gov.tr/gos_yonetmelik.asp?alno=6 (Nisan 2006)

Topses, Gürsen. (2004), "Sınıf Yönetimi-Bölüm II", Nobel Yayınları, Ankara.